IV UNIWERSYTECKI OBÓZ OLIMPIADY MATEMATYCZNEJ

Teoria liczb i funkcje arytmetyczne

O ile nie napisano inaczej, w poniższych zadaniach wszystkie zmienne są liczbami naturalnymi.

1. Sprawdź, że funkcja multiplikatywna jest jednoznacznie wyznaczona przez wartości na potęgach liczb pierwszych. Sprawdź, że dla multiplikatywnej i arytmetycznej funkcji f mamy $f(1) = 1$.

2. Udowodnij, że $\tau(n)$ jest liczbą nieparzystą wtw., gdy n jest kwadratem.

3. Udowodnij, że $\tau(n) \leq 2\sqrt{n}$.

4. Udowodnij następującą równość:

$$\prod_{d|n} d = n^{\tau(n)/2}.$$

5. Niech $T(n) = \tau(1) + \tau(2) + \cdots + \tau(n)$. Udowodnij, że dla dowolnego n zachodzi

$$T(n) = \left[\frac{1}{n}\right] + \left[\frac{2}{n}\right] \cdots + \left[\frac{n}{n}\right],$$

gdzie $[x]$ to część całkowita z liczby x.

6. Udowodnij, że dla dowolnej liczby n zachodzi

$$\frac{\sigma(1)}{1} + \frac{\sigma(2)}{2} + \cdots + \frac{\sigma(n)}{n} \leq 2n.$$

7. Udowodnij, że istnieje nieskończenie wiele liczb n takich, że $\tau(n)|n$.

8. Udowodnij, że $\varphi(n)$ jest liczbą parzystą dla $n \geq 3$.

9. Udowodnij, że jeżeli $m|n$, to $\varphi(m)|\varphi(n)$.

10. Udowodnij, że jeżeli $\varphi(n)|n$, to jedyne liczby pierwsze występujące w rozkładzie n to 2 i 3.

11. Udowodnij, że jeżeli $\sigma(n)$ jest potęgą (naturalną) dwójki, to $\tau(n)$ także jest potęgą (naturalną) dwójki.

12. Udowodnij, że splot Dirichleta jest działaniem łącznym i przemiennym.

13. Pokaż, że następująca funkcja jest elementem neutralnym splotu:

$$e(n) = \begin{cases} 1, n = 1 \\ 0, n > 1 \end{cases}$$

14. Pokaż kilka własności splotu:

(a) $\mathbf{1} * \mathbf{1} = \tau$, gdzie $\mathbf{1}(n) = 1$ dla każdego n,

(b) $I * \mathbf{1} = \sigma$, gdzie $I(n) = n$,

Materiały przygotował: Marcin Sidorowicz.

(c) $\phi * \mathbf{1} = I$,
(d) $\mu * \mathbf{1} = e$,
(e) $\tau * \varphi = \sigma$.

15. Niech $n = p_1^{e_1} p_2^{e_2} \dots p_k^{e_k}$ będzie rozkładem n na czynniki pierwsze. Zdefiniujmy $\lambda(n) = (-1)^{e_1+e_2+\cdots+e_k}$ oraz $\lambda(1) = 1$. Pokazać, że $(\lambda * \mathbf{1})(n)$ jest równa 1 dla n będących kwadratami, a 0 w przeciwnym przypadku.

16. Niech λ będzie funkcją jak w poprzednim zadaniu. Przez $\sigma_+(n)$, $\sigma_-(n)$ oznaczmy sumy tych dzielników liczby n, na których funkcja λ przyjmuje wartości odpowiednio $+1$ lub -1. Udowodnić, że $f(n) = \sigma_+(n) - \sigma_-(n)$ jest multiplikatywna.

17. Niech $i(n)$ oznacza iloczyn wszystkich naturalnych dzielników n. Czy istnieją dwie liczby $m \neq n$ takie, że $i(m) = i(n)$? *Wskazówka: zadanie 4.*